

Exercici 14. Siguin a, b nombres naturals no nuls, i siguin

$$a = \prod_p p^{v_p(a)} \quad b = \prod_p p^{v_p(b)}$$

les descomposicions de a i b com a producte de nombres primers. Proveu que

$$\text{mcd}(a, b) = \prod_p p^{\min(v_p(a), v_p(b))} \quad \text{mcm}(a, b) = \prod_p p^{\max(v_p(a), v_p(b))}$$

Solucio 14.

Tenim que $\prod_p p^{\min(v_p(a), v_p(b))} = p_1^{\min(v_{p_1}(a), v_{p_1}(b))} \cdot \dots \cdot p_n^{\min(v_{p_n}(a), v_{p_n}(b))} *$, clarament $p_1^{\min(v_{p_1}(a), v_{p_1}(b))} \cdot \dots \cdot p_n^{\min(v_{p_n}(a), v_{p_n}(b))} | a$ i $p_1^{\min(v_{p_1}(a), v_{p_1}(b))} \cdot \dots \cdot p_n^{\min(v_{p_n}(a), v_{p_n}(b))} | b$, ja que al escollir sempre el mínim exponent per cada factor primer de la descomposició tenim que si per a , agafem el següent productori $p_i^{v_{p_i}(a) - \min(v_{p_i}(a), v_{p_i}(b))}$ per $1 \leq i \leq n$, i tenim que $p_i^{v_{p_i}(a) - \min(v_{p_i}(a), v_{p_i}(b))} \in \mathbb{N}$ ja que si $\min(v_{p_i}(a), v_{p_i}(b)) = v_{p_i}(a)$ aleshores $v_{p_i}(a) - \min(v_{p_i}(a), v_{p_i}(b)) = 0$ i $p_i^{v_{p_i}(a) - \min(v_{p_i}(a), v_{p_i}(b))} \in \mathbb{N}$, però si $\min(v_{p_i}(a), v_{p_i}(b)) = v_{p_i}(b) \implies v_{p_i}(a) > v_{p_i}(b)$, i per tant $v_{p_i}(a) - v_{p_i}(b) \in \mathbb{N}$, i per tant $p_i^{v_{p_i}(a) - \min(v_{p_i}(a), v_{p_i}(b))} \in \mathbb{N}$ ara clarament $p_i^{v_{p_i}(a) - \min(v_{p_i}(a), v_{p_i}(b))} \cdot p_1^{\min(v_{p_1}(a), v_{p_1}(b))} \cdot \dots \cdot p_n^{\min(v_{p_n}(a), v_{p_n}(b))} = a$ $1 \leq i \leq n$, per un raonament analog podem veure que $p_1^{\min(v_{p_1}(a), v_{p_1}(b))} \cdot \dots \cdot p_n^{\min(v_{p_n}(a), v_{p_n}(b))} | b$.

Ara provarem que $\nexists c \in \mathbb{N}$ tal que $c|a$ i $c|b$ i $c > p_1^{\min(v_{p_1}(a), v_{p_1}(b))} \cdot \dots \cdot p_n^{\min(v_{p_n}(a), v_{p_n}(b))}$. Suposem per reducció a l'absurd que si que existeix aquest c , aleshores com $c|a$ la descomposició en factors primers de c , no pot tenir factors que no tingui a^{**} i per tant $\exists p_1^{v_{p_1}(c)} \cdot \dots \cdot p_n^{v_{p_n}(c)} = c$, aleshores si $c > p_1^{\min(v_{p_1}(a), v_{p_1}(b))} \cdot \dots \cdot p_n^{\min(v_{p_n}(a), v_{p_n}(b))}$, \implies existeix almenys un $v_{p_i}(c)$ tal que $v_{p_i}(c) > \min(v_{p_i}(a), v_{p_i}(b))$, però llavors c no dividirà a b o a a^{***} , i per tant hem arribat a una contradicció. I queda demostrat el que volíem:

$$\text{mcd}(a, b) = \prod_p p^{\min(v_p(a), v_p(b))}$$

Ara, sabem que el $\text{mcm}(a, b) = \frac{a \cdot b}{\text{mcd}(a, b)}$ i per tant $\frac{\prod_p p^{v_p(a)} \cdot \prod_p p^{v_p(b)}}{\prod_p p^{\min(v_p(a), v_p(b))}} = \prod_p p^{\max(v_p(a), v_p(b))}$, ja que per cada p_i $1 \leq i \leq n$, tenim que es cancel·la el que té menor grau i per tant ens quedem amb el que té major grau per la definició del mcd.

* considerem p_1, \dots, p_n els factors primers que apareixen en les descomposicions en factors primers de a i b , de manera que si algun factor p_i , no hi és en una descomposició d'un dels dos nombres el seu exponent és 0.

** Ja que $\forall q$ primer, tal que apareix en la descomposició de c tenim que $q|c$ i $c|a \implies q|a$.

*** Ja que si $v_{p_i}(c) > \min(v_{p_i}(a), v_{p_i}(b))$ per un cert i , tenim que si $\min(v_{p_i}(a), v_{p_i}(b)) = v_{p_i}(b)$ tenim que $p_i^{v_{p_i}(c)} | \prod_p p^{v_p(b)} \implies p_i^{v_{p_i}(c)} | p_i^{v_{p_i}(b)}$, i si existís un k tal que $p_i^{v_{p_i}(c)} k = p_i^{v_{p_i}(b)}$ aleshores $k = p_i^{v_{p_i}(b) - v_{p_i}(c)}$ és un racional, ja que l'exponent de p_i és negatiu.